

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

STREAM-ОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	STREAM-освіта дітей дошкільного віку
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Захарасевич Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	068-42-43-004
Е-mail викладача	nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	90 годин, 3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (viber, telegram, e-mail) і офлайн
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«STREAM-освіта дітей дошкільного віку» - складова блоку дисциплін професійної підготовки, вільного вибору здобувачів, майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Дисципліна вивчається студентами спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ОР Бакалавр і спрямована на професійну підготовку майбутніх фахівців щодо вивчення сучасних трендів STREAM-освіти.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів з новим інтеграційним підходом до розвитку, виховання й навчання дітей, а саме STREAM-освіта, зокрема, із системою формування культури інженерного мислення в дітей дошкільного віку, програмою «STREAM-освіта або Стежинки у Всесвіт», проблемами формування дитячого експериментування.</p> <p>Ціль – оволодіння майбутніми педагогами цілісним уявленням про технології організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку. Формувати нестандартне, інженерне мислення дітей, виховати інтерес до точних і винахідницьких здібностей, зацікавити малят математикою, бажання пізнавати світ та робити відкриття. Навчати дітей спостерігати та зрозуміти як рослинний та тваринний світ дає невичерпний матеріал для розв'язання різноманітних інженерних завдань</p>	
4. Компетентності	
<p>Загальні компетентності</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Спеціальні (фахові компетентності)</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про</p>	

предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини

Програмні результати навчання

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчальної дисципліни

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
IV	Дошкільна освіта	другий	вбірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам.роб.
Тема 1. Поняття STEM, STEAM, STREAM - освіти	2	2	8
Тема 2. Головні завдання інтегрованого підходу до освіти	2	2	8
Тема 3. Переваги та недоліки впровадження STREAM освіти в сучасних закладах освіти	2	2	10
Тема 4. Досвід впровадження нового підходу в освіті у різних країнах світу	2	4	12
Тема 5. Характеристика програми К. Крутій «STREAM-освіта або Стежинки у Всесвіт»	2	4	10

Тема 6. Розвиток STREAM-компетенцій дітей дошкільного віку засобами LEGO технології	2	4	12
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p> <p>Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні заняття – 45 балів, за самостійна робота – 5 балів, залік – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту) як КСР.</p>		
Вимоги до письмової роботи	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування		
Семінарські заняття	<p>Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання практичних завдань та завдань запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б. Вага оцінки за всі практичні заняття – 45 балів</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань		
7. Політика курсу			
<p><u>Письмові роботи.</u> Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)</p> <p><u>Академічна доброчесність.</u> Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: https://efund.pnu.edu.ua/</p> <p><u>Пропуски занять (відпрацювання).</u> Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують: - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://efund.pnu.edu.ua/</p>			

Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою: [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти](#) /

Додаткові бали. Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта. Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт : Альтернативна програма формування культури інженерного мислення в дошкільників / авторський колектив; наук. керівник Крутій К. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2019. 146с.
2. Pasięka, N.; Romanyshyn, Y.; Chupakhina, S.; Matveieva, N.; **Zakharasevych, N.**; Pasięka, M. Lego Technology as a Means of Enhancing the Learning Activities of Junior High School Students in the Conditions of the New Ukrainian School. Lecture Notes in Networks and Systems. 2023 DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-26876-2_51
3. Інтернет ресурс. <http://leleka.rv.ua/stem-osvita-dlya-doshkil-nykiv-osoblyvosti-organizaciyi-osvitn-ogo-procesu.-konsul-taciya-dlya-vyhovateliv.html>
4. Крутій К, Грицишина І. STREAM-освіта дошкільників // Дошкільне виховання, 2016 №1. С. 3-7
5. Крутій К. Комплексна освітня програма “Стежинки у Всесвіт” // Дошкільне виховання, 2021 №1. С. 18-21
6. Маричева О.Б., «STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи з формування у дітей інженерного мислення». Навчально-методичний посібник. Вінниця: ММК, 2017. 47с.
7. Стеценко І. STREAM-освіта: техніка + мистецтво // Дошкільне виховання, 2016 № 12. С. 14-17
8. Чупахіна С.В., Кирста Н.Р., Захарасевич Н.В. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: особливості використання технології Lego. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2022. Випуск. 37. С. 181-193 <http://dx.doi.org/10.30970/vpe.2022.37.11657>